

การวิเคราะห์คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของคำกริยา ฎ ในภาษาไทย

นางสาวอุไร งามสม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. ๒๕๒๗

ISBN 974-563-362-3

011406

i 1707423x

๒

AN ANALYSIS OF THE SYNTACTIC AND SEMANTIC PROPERTIES OF
THE VERB MII IN THAI

Miss Urai Ngamsom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

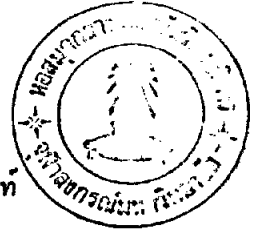
Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของคำกริยา
ฎ ในภาษาไทย
โดย นางสาวอุไร งามสม
ภาควิชา ภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจินต์ ภาณุพงศ์)

.....
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์)

.....
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A

Thesis Title An Analysis of the Syntactic and Semantic
 Properties of the Verb Mii in Thai

Name Miss Urai Ngansom

Thesis Advisor Assistant Professor Peansiri E. Vongviphanond, Ph.D.

Department Linguistics

Academic Year 1983

ABSTRACT

This thesis is an analysis of the syntactic and semantic properties of the verb mii which is the main verb of a sentence in Thai within the Generative Transformation framework as proposed by Noam Chomsky (1965) and the Case Theory as proposed by Charles J. Fillmore (1968) and Wallace L. Chafe (1970).

The analysis makes it possible to propose the following generalization about the syntactic and semantic properties of the verb mii in Thai. mii are 4 lexical items which can be distinguished by 8 syntactic criteria: the co - occurrence with the comparative degree word kwaa, the occurrence of the verb mii in the sentence-initial position, the indispensability of a context, the occurrence after the post - verb khun, the negation with maj, the co - occurrence with preverb paj and maa, the co - occurrence with waa, complementizer and the movement of the post - verbal noun phrase to the sentence - initial position these verb mii are, therefore, to be 2 lexical

entries which are homophonous and homographic. In one entry, there is only one lexical item, intransitive - state verb mii, which means "rich". In the other entry, there are three polysemic lexical items: intransitive - existential verb mii, which means "happen," transitive - possessive verb mii, which means "possess," and transitive - equative verb mii, which means "be" or "equal to."

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา คือผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์ ซึ่งกรุณาให้แนวความคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนทำให้ผู้วิจัยมีพลังที่จะสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งได้อนุเคราะห์หนังสือประกอบการค้นคว้า และกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการพิจารณา ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับทฤษฎีไวยากรณ์การก ด้วยความเมตตาและเต็มใจยิ่ง อีกทั้งยังได้กรุณาอนุเคราะห์หนังสือประกอบการค้นคว้าต่าง ๆ ด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์ ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์หนังสือประกอบการค้นคว้า และให้คำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่ง ตลอดจนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาสนับสนุนผู้วิจัย คอยถามไถ่ถึงความก้าวหน้าของผลงานอยู่เบื้องนิตย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องทุนวิจัย อันทำให้การศึกษาริวิจัยครั้งนี้ เป็นไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุคลากรทั้งสองท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริม เป็นกำลังใจในการเขียนวิทยานิพนธ์ตลอดมา ตลอดจนขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ สนับสนุนและผลักดันให้ผลงานนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเฉพาะคุณประภาพร มณีโรจน์ และคุณจรรยา มโนรสที่ได้ช่วยเหลือให้ความร่วมมือตรวจสอบข้อมูล ในฐานะผู้บอกภาษาด้วยความเต็มใจ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่	
๑ บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
สมมุติฐานการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๓
๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
งานวิจัยเกี่ยวกับวากยสัมพันธ์ไทย	๔
งานวิจัยที่กล่าวถึงคำกริยา มี	๔
งานวิจัยที่กล่าวถึงประโยคที่มีคำกริยา มี เป็นกริยาหลัก.....	๖
งานวิจัยเกี่ยวกับประโยคลักษณะต่าง ๆ	๘
ประโยคบอกความคงอยู่	๙
ประโยคบอกการเทียบความ	๑๒
๓ แนวทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์	
แนวทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตแปรรูป	๑๔
แนวทฤษฎีไวยากรณ์การก	๒๐
แนวความคิดของฟิลมอร์	๒๐

บทที่

แนวความคิดของเซฟ	๒๓
๔ ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ของคำกริยา มี	
เกณฑ์วากยสัมพันธ์ที่ใช้จำแนกประเภทของคำกริยา มี.....	๒๖
คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของนามวลที่เกิดร่วมกับคำกริยา มี ใน	
ประโยค	๓๗
นามวลที่เกิดร่วมกับกริยาสรรพนามบอกกรรมสิทธิ์.....	๓๗
นามวลที่เกิดร่วมกับกริยาอาการบอกสภาพ	๔๐
นามวลที่เกิดร่วมกับกริยาอาการบอกความคงอยู่.....	๔๒
นามวลที่เกิดร่วมกับกริยาสรรพนามบอกการเทียบความ.....	๔๐
ข้อสรุป คุณสมบัติทางวากยสัมพันธ์ของคำกริยา มี ตามแนวไวยากรณ์	
ปรีวรรค.....	๕๒
กฎโครงสร้างวลี	๕๒
กฎบ่งการจำแนกชนิด	๕๔
กฎแปรรูป	๕๗
๕ ลักษณะทางอรรถศาสตร์ของคำกริยา มี	
การจำแนกคำกริยา มี ตามทฤษฎีการกของฟิลมอร์.....	๖๑
การจำแนกคำกริยา มี ตามแนวอรรถศาสตร์ของเซฟ.....	๖๕
การวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำกริยา มี	๖๖
๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	๖๘
ข้อเสนอแนะ	๗๖
บรรณานุกรม	๗๘
ประวัติผู้เขียน	๘๑